

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

ROMANTYZM INDUSTRIALNY

ARTYSTYCZNE PRZEOBRAŻENIA OBRAZU ŚWIATA:

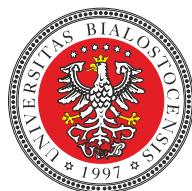
1795–1864

CZŁOWIEK – TECHNIKA – NATURA

Pałac w Rybnej – Zabrze, 27-28 października 2023 r.

PROGRAM

Pałac w Rybnej

URZĄD MIEJSKI
W TARNOWSKICH GÓRACH

KSIĄŻNICA
PODLASKA
im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku

W Wydział
Filologiczny
UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU

KATEDRA HISTORII LITERATURY, KOMPARATYSTYKI
I ANTROPOLOGII LITERACKIEJ
INSTYTUTU NAUK O LITERATURZE UNIwersYTETU OPOLSKIEGO
KATEDRA BADAŃ FILOLOGICZNYCH „WSCHÓD–ZACHÓD”
UNIwersYTETU W BIAŁYMSTOKU

PAŁAC W RYBNEJ

KSIĄŻNICA PODLASKA IM. ŁUKASZA GÓRNICKIEGO W BIAŁYMSTOKU

TOWARZYSTWO LITERACKIE IM. ADAMA MICKIEWICZA:
ODDZIAŁY W OPOLU I KATOWICACH

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

ROMANTYZM INDUSTRIALNY

ARTYSTYCZNE PRZEOBRAŻENIA OBRAZU ŚWIATA:

1795 – 1864

CZŁOWIEK – TECHNIKA – NATURA

PROGRAM

Pałac w Rybnej – Zabrze, 27–28 października 2023 r.

Brama wjazdowa do barokowego Pałacu w Rybniej

KOMITET NAUKOWY KONFERENCJI:

Prof. dr hab. **Marek Piechota** (UŚ, Katowice) – *Przewodniczący*

Dr hab. **Sabina Brzozowska**, prof. UO (Opole)

Dr hab. **Marek Dybizbański**, prof. UO (Opole)

Dr hab. **Anna Janicka**, prof. UwB (Białystok)

Dr hab. **Krzysztof Korotkich**, prof. UwB (Białystok)

Prof. dr hab. **Mirosław Lenart** (Opole)

Prof. dr hab. **Aneta Mazur** (UO, Opole)

Dr hab. **Iwona E. Rusek** (UwB, Białystok)

Dr hab. **Dorota Światała-Trybek**, prof. UO (Opole)

Dyr. **Beata Zadykowicz** (Białystok)

ZAGADNIENIA BADAWCZE KONFERENCJI:

- Przemysł, technika, technologie jako temat literatury lat 1795–1864.
- Geologia, górnictwo, Śląsk jako temat artystyczny w owych latach.
- Przestrzenie industrialne – przestrzenie sielskie i dzikie: kontrasty, odbicia.
- Człowiek epoki industrialnych przekształceń i przemian: artystyczne konterfekty.
- Industrialne pejzaże Zachodu, Ameryki i europejskiego Wschodu: portret z epoki.
- Zindustrializowany świat i jego wyobrażenia wobec pytania o Boga.
- Narodziny megalopolis, metropolii, aglomeracji – literackie obrazy.
- Literackie obrazy natury ujarzmionej przez cywilizację.
- Filozoficzne ujęcia przemian epoki i ich wpływ na sztukę i literaturę.
- Od Staszica, przez Pola, po Glogera: geologia, geognozja, industrializacja, geografia: interferencje.
- Idea antropocenu w świetle literatury XIX-wiecznej et vice versa.
- Wrażliwość ekologiczna: narodziny w epoce romantycznej: kontekst industrialny.
- Romantyczne ucieczki i powroty do natury.

KOMITET ORGANIZACYJNY KONFERENCJI:

Prof. **Jarosław Ławski** (UwB, Białystok) – *Przewodniczący*

Dr **Małgorzata Burzka-Janik** (UO, Opole) – *Przewodnicząca*

Dr **Dariusz Piechota** (UwB, Białystok) – *Sekretarz*

Mgr **Jarosław Kujat** (UO, Opole) – *Sekretarz*

Dyr. **Sebastian Markisch** – (Pałac w Rybnej, Tarnowskie Góry)

Dr **Łukasz Zabielski** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)

Dr **Patryk Suchodolski** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)

Dr **Michał Siedlecki** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)

INFORMACJE ORGANIZACYJNE

26 października, czwartek: przyjazd gości

12.00–24.00 – przyjazd i zakwaterowanie Gości

Telefony i maile awaryjne:

Dr **Małgorzata Burzka-Janik**, tel. 604 645 132, mburzka@uni.opole.pl

Prof. **Jarosław Ławski**, tel. 664 057 370, jlawski@wp.pl

Czas wystąpienia: 20 minut.

PLAN SESJI:

Dzień I: 27 października (piątek) – całodzienne obrady plenarne w Pałacu w Rybnej

Dzień II: 28 października (sobota) – poranne obrady plenarne w Rybnej, wyjazd do Zabrze, zwiedzanie Kopalni Guido.

Transport:

Dzień II (28 IX) konferencji zaplanowany jest w Kopalni Guido – Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu, mieszczącej się w zabytkowej Strefie Carnall (poprzemysłowa przestrzeń, która dzięki rewitalizacji zyskała drugie życie i stała się największą kulturalną strefą w Polsce).

Dojazd spod Pałacu w Rybnej (Tarnowskie Góry) busem do Kopalni Guido. Po zwiedzaniu powrót do Pałacu w Rybnej.

POSIĘKI:

27 X – śniadania w hotelach: 7.00-8.15,

obiad w Pałacu w Rybnej: 14.00-15.30

kolacja w Pałacu w Rybnej: 20.00

28 X – obiad w Pałacu w Rybnej: około 15.00.

POŁOŻENIE OBIEKTÓW KONFERENCYJNYCH:

Pałac w Rybnej: Powstańców Warszawskich 90, Tarnowskie Góry,
<https://palacwrybnej.pl/kontakt>

Dojazd do Pałacu samochodem: zjazd z DK 11 do pałacu znajduje się w Tarnowskich Górach w dzielnicy Strzybnica (5 km od centrum miasta).

Pałac w Rybnej znajduje się w pobliżu:

Katowice – 25 km.

lotnisko międzynarodowe Katowice – Pyrzowice – 20 km.

Gliwice – 15 km.

droga krajowa nr 11 Katowice – Poznań – 1 km.

Stadion Śląski – 20 km.

Spodek – Hala Widowiskowo-Sportowa – 25 km.

Autostrada A1 Gliwice-Pyrzowice – 5 km.

Autostrada A4 Kraków-Wrocław – 15 km.

Dojazd do Pałacu komunikacją miejską:

1 etap: z Katowic (ul. Piotra Skargi) do dworca MZKP w Tarnowskich Górach autobusem linii pospiesznej numer 820 (czas przejazdu około godziny). Autobus tej linii kursuje w soboty i niedziele. Szczegółowy rozkład jazdy znajduje się na stronie <https://rozkladkzkgop.pl/rozklad/linia-820/>

2 etap:

Z dworca MZKP w Tarnowskich Górach do Pałacu w Rybnej taksówką (około 2 km) lub autobusem linii numer 180 (wsiąść w dzielnicy Tarnowskich Gór: Rybna, przystanek 11 „Rybna Pałac”, zaraz za przystankiem „Rybna Szkoła”)

Kopalnia Guido – Sztolnia Królowa Luiza: Zabrze, ul. 3 Maja 93

DELEGACJE: – będą stemplowane pierwszego dnia obrad w recepcji Pałacu w Rybnej.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

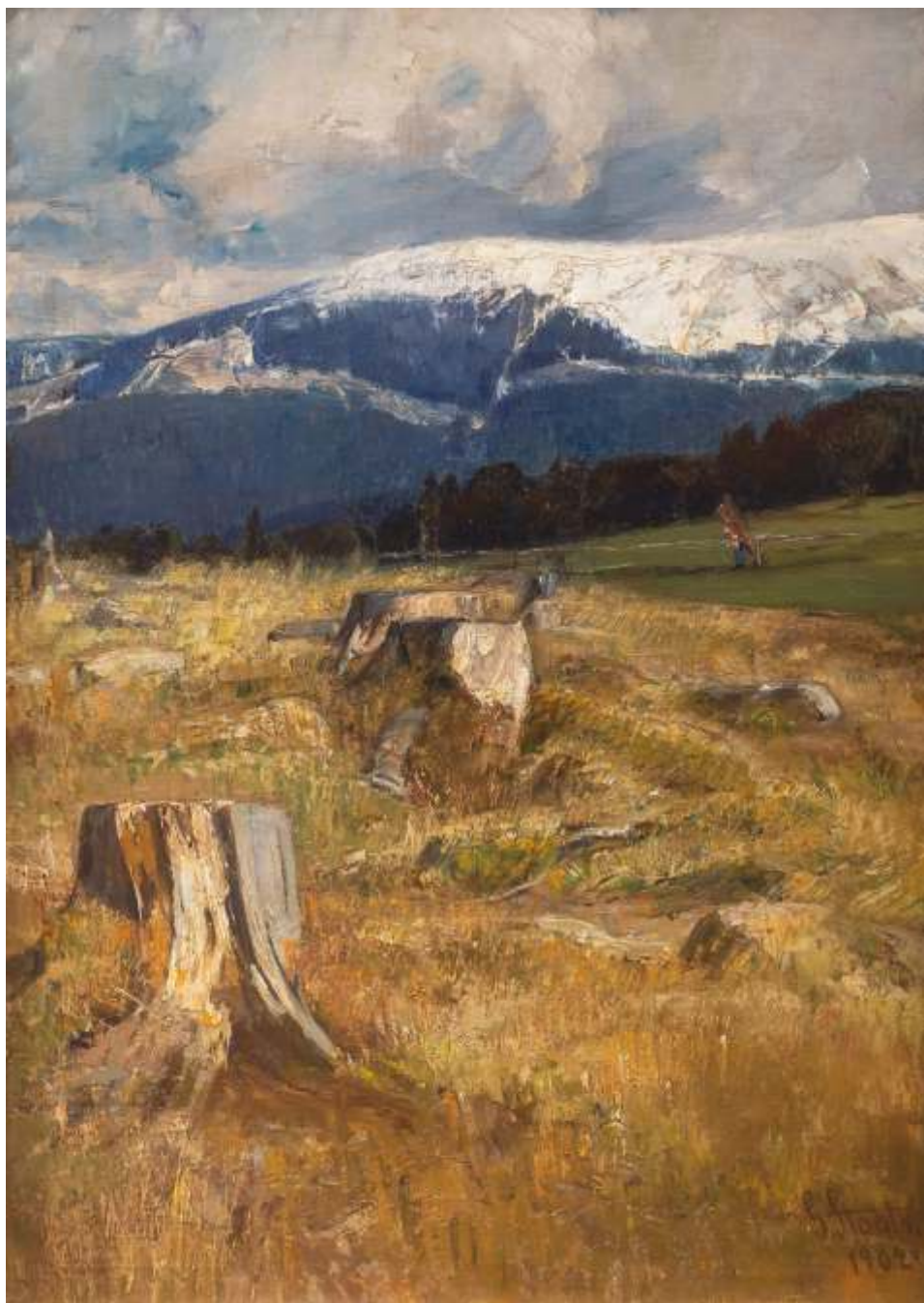
Instytut Nauk o Literaturze

Wydział Filologiczny Uniwersytetu Opolskiego
45-040 Opole, pl. Kopernika 11a, tel. 775145924

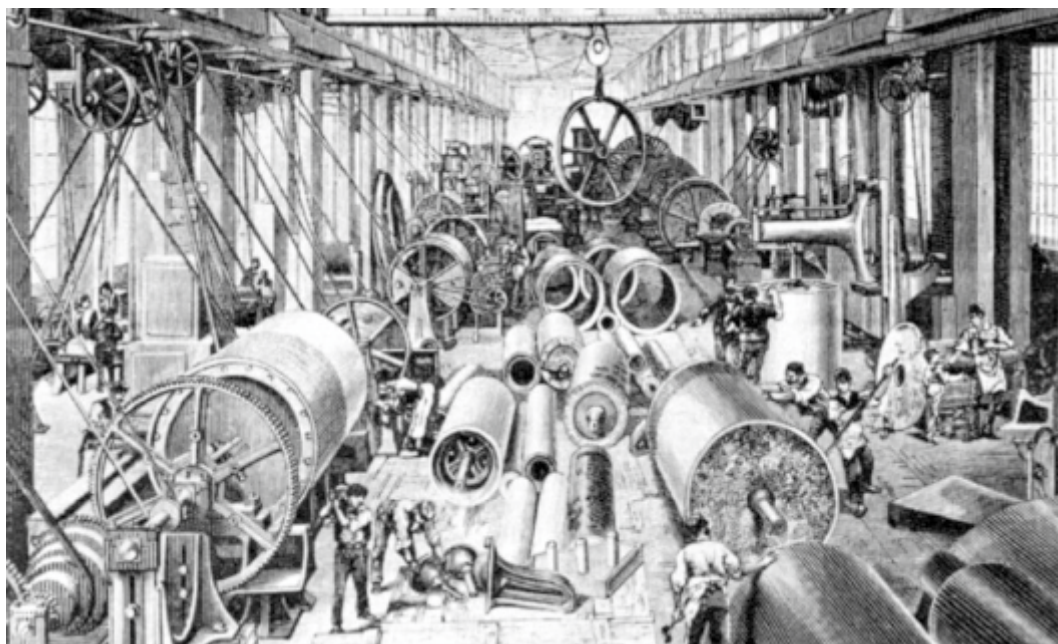
Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”
Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku
Pl. NZS-u 1, 15-420 Białystok, p. 63, tel. 664057370

Kopalnia Guido w Zabrze

Gertrud Staats (1859–1938, Wrocław), *Pejzaż górski*, 1902

Hala montażu maszyn, rycina z XIX wieku

OBRADY PLENARNE:

27 października – piątek

Miejsce obrad: Pałac w Rybnej, sala koncertowo-balowa, pierwsze piętro

OTWARCIE OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ „ROMANTYZM INDUSTRIALNY. ARTYSTYCZNE PRZEOBRAŻENIA OBRAZU ŚWIATA: 1795 – 1864. CZŁOWIEK – TECHNIKA – NATURA”

Godz. 7.00–8.30 – śniadanie w miejscu zakwaterowania

Godz. 9.00.

- Powitanie Gości: Dr **Małgorzata Burzka-Janik** (UO, Opole)
Prof. **Jarosław Ławski** (UwB, Białystok)

Przemówienia:

Mgr **Sebastian Markisch** (Dyrektor Pałacu w Rybnej)

Pan **Arkadiusz Czech** (Burmistrz Miasta Tarnowskie Góry)

Dyr. **Beata Zadykowicz** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)

Prof. **Marek Piechota** (UŚ, Katowice) – Otwarcie Konferencji

I. OBRADY – CZĘŚĆ 1

Godz. 9.20 – 11.00

Prowadzenie: Prof. **Adam Regiewicz** (UJD, Częstochowa – Zabrze)

Dr hab. **Zbigniew Kaźmierczyk**, prof. UG (Gdańsk)

1. Dr hab. **Dorota Siwicka**, prof. IBL PAN (Warszawa)

Zarządzanie bagnem – po co komu?

2. Dr hab. **Włodzimierz Próchnicki**, prof. UJ (Kraków)

Romantyzm między epokami

3. Prof. **Jarosław Ławski** (UwB, Białystok)
Szukanie formy dla niewyrażalnej przemiany: o prozie Zenona Fiszera
4. Dr **Małgorzata Burzka-Janik** (UO, Opole)
Obraz Anglii w twórczości Tomasza Augusta Olizarowskiego

Dyskusja: 10.40–11.00

Przerwa na kawę: 11.00–11.40

II. OBRADY – CZĘŚĆ 2

Godz. 11.40–13.30

Prowadzenie: Dr hab. **Dorota Siwicka**, prof. IBL PAN (Warszawa)
Prof. **Marek Piechota** (UŚ, Katowice)

1. Dr hab. **Dariusz Pniewski**, prof. UMK (Toruń)
Retoryka wzniosłości jako narzędzie osławiania nowych technologii w XIX wieku
2. Dr hab. **Krzysztof Korotkich**, prof. UwB (Białystok)
Edward Żeligowski: świat w trakcie przemiany
3. Dr **Katarzyna Westermarck** (UW, Warszawa)
Piorunochron w pismach Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego
4. Dr **Elżbieta Szyngiel** (Uniwersytet Wrocławski)
Wynalazki wieku naszego [...] zadziwiają umysł – latarnia gazowa jako element romantycznego pejzażu miasta
5. Dr **Joanna Zagożdżon-Łyszczarz** (Uniwersytet Opolski)
Infernalne wizje miejskich przestrzeni w twórczości Juliusza Słowackiego

Dyskusja: 13.30–14.00

III. OBIAD

Godz. 14.00–15.00

IV. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ 3

Godz. 15.00–17.00

Prowadzenie: Dr hab. **Włodzimierz Próchnicki**, prof. UJ (Kraków)
Dr **Maria Janoszka** (UŚ, Katowice)

1. Dr **Dariusz Piechota** (UwB, Białystok)
Natura i przemysł w pracach Johna Ruskina
2. Dr **Agnieszka Trzeźniewska-Nowak** (UMCS, Lublin)
John Ruskin w podróży. Na marginesie lektury „Scen z podróży. Widoków natury”
3. Dr hab. **Anna Janicka**, prof. UwB (Białystok)
Polowanie, las, maszyna: od Karoliny Proniewskiej do Włodzimierza Wysockiego
4. Dr **Patryk Suchodolski** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)
Ekonomia ekologiczna u progu drugiej rewolucji przemysłowej. Natura w „Szkołe polskiej gospodarstwa społecznego” Józefa Supińskiego

Dyskusja: 16.30–17.00

V. KONCERT

Koncert: godz. 17.30 – Koncert muzyki kameralnej

Pałac w Rybnej

Sala koncertowo-balowa na pierwszym piętrze

27 października 2023 roku, godz. 17.30

KONTRASTY

Koncert Zespołu Kameralnego

ORKIESTRY DZIECIĘCO-MŁODZIEŻOWEJ „ŚLĄSKIE SMYKI”

pod dyрекcją Alicji Pacześniak-Słoty

W programie koncertu usłyszymy m.in. kompozycje: Jana Sebastiana Bacha, Jamesa Hornera, Karla Jankinsa, Rudolfa von Carnalla i Justina Hurwitza.

Słowo wiążące: **Alicja Pacześniak-Słota**

VI. KOLACJA

Godz. 19.00 – Sala restauracyjna na parterze Pałacu w Rybnej

28 października – sobota

I. OBRADY PLENARNE

Godz. 9.00-11.00

Prowadzenie: Dr hab. **Anna Janicka**, prof. UwB (Białystok)

Dr hab. **Dariusz Pniewski**, prof. UMK (Toruń)

1. Dr hab. **Zbigniew Kaźmierczyk**, prof. UG (Gdańsk)

Indolencje Słowian Cypriana Kamila Norwida względem świata materii

2. Dr **Maria Janoszka** (UŚ, Katowice)

Dolny Śląsk i Saksonia okiem profesora ekonomii. „Podróż bez celu” Fryderyka Skarbka

3. Prof. **Adam Regiewicz** (UJD, Częstochowa – Zabrze)

Romantyczność hałdy. Gloger – Starowieyski – Oberschlesien

4. Dr **Łukasz Zabielski** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)

Stanisław Staszic poetą. Perspektywa Kajetana Koźmiana

Dyskusja: 10.00–10.30

II. SESJA WYJAZDOWA: ZABRZE, ZWIEDZANIE KOPALNI GUIDO

Godz. 11.00 – wyjazd z Pałacu w Rybnej

Godz. 12.30 – 14.30 – zwiedzanie Kopalni Guido

15.30 – powrót do Pałacu w Rybnej

15.30. – obiad w Pałacu w Rybnej

Podsumowanie i zakończenie Konferencji:

Dr **Małgorzata Burzka-Janik** (UO, Opole)

Prof. **Jarosław Ławski** (UwB, Białystok).

Kopalnia Guido w Zabrzu

INFORMACJA O WYKONAWCACH KONCERTU:

ALICJA PACZEŚNIAK-SŁOTA

Dyrygent, skrzypaczka, kameralistka, animator kultury.

Podstawowe i średnie wykształcenie muzyczne zdobywała w rodzinnym Rzeszowie. W 2006 roku ukończyła z wyróżnieniem studia w klasie skrzypiec prof. Romana Reintera w Akademii Muzycznej w Krakowie, w roku 2016 studia w klasie kameralistyki prof. Arkadiusza Kubicy w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, w roku 2023 dyrygenturę symfoniczno-operową w klasie Maestro Mirosława Jacka Błaszczyka także w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Brała udział w wielu mistrzowskich warsztatach i kursach solowych, kameralnych oraz dyrygenckich w kraju i za granicą, między innymi w Czechach, Niemczech, Austrii, Rumunii i Włoszech. Jest zdobywczynią wyróżnienia w Ogólnopolskim Konkursie Studentów Dyrygentury we Wrocławiu (2023), pierwszej nagrody Thomastic-Infeld-Preis w Konkursie Interpretacji XV Internationale Sommerakademie Prag-Wien-Budapest w Reichenau (2006), wyróżnienia w Międzynarodowym Konkursie Kwartetów Smyczkowych im. Leoša Janáčka w Brnie (2006) i Bräuer-Optik Spezialpreis für Kammermusik w Oberstdorfie (2007). Była stypendystką w ramach programu Sokrates-Erasmus na Hudební Fakulta Akademie Múzických Umění w Pradze (2005–2006) oraz uczestniczką II etapu International Conducting Competition w Bukareszcie (2021).

Jako dyrygent współpracowała m.in. ze Śląską Orkiestrą Kameralną, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Śląskiej, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Podkarpackiej, Bucarest Symphonic Orchestra, Orkiestrą Opery Śląskiej, Cinema Brass Band, Studencką Orkiestrą Smyczkową Akademii Muzycznej w Katowicach i Młodzieżową Orkiestrą Symfoniczną „Słobożański” z Charkowa.

W swojej pracy łączy różne rodzaje sztuki: muzykę, film i teatr. Jest reżyserem widowisk multimedialnych „W krainie bajek”, „Muzyka łączy pokolenia” oraz „Na polskich ścieżkach bań mieszka”, natomiast umiejętności aktorskie prezentuje w spektaklach Rodzinnego Teatru „RITA”.

ZESPÓŁ ŚLĄSKIE SMYKI

Najpierw był orkiestrą szkolną Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Tarnowskich Górach. Podejmując nietuzinkowe wyzwania artystyczne, stał się grupą jednoczącą muzyków w różnym wieku, dla których liczy się smyczek w dłoni i radość smyka w sercu. Od września bieżącego roku działa w Pałacu w Rybnej. Dyrektorem artystycznym Orkiestry jest Alicja Pacześniak-Słota.

Orkiestra grała w macierzystej szkole – z okazji rozmaitych świąt i uroczystości. Śląskie Smyki kilkakrotnie wystąpiły wspólnie z zaprzyjaźnionymi muzykami z niemieckiego Tett nang. Mają za sobą koncerty na zamku w Starych Tarnowicach, w pałacu w Rybnej, w Bibliotece i Ośrodku Kultury w Tapkowicach, w Górnośląskim Centrum Rehabilitacji w Reptach Śląskich, w Hotelu Gołębiowskim i Amfiteatrze im. Stanisława Hadyny w Wiśle, w Muzeum Zamkowym w Pszczynie, a także na koncertach plenerowych w Jeleniej Górze i Krupskim Młynie.

W bieżącym roku Śląskie Smyki wystąpiły podczas „Barbórki w środku lata” oraz „Tarnogórskich Gwarków”, towarzysząc na scenie Czesławowi Mozilowi.

Śląskie Smyki współpracują z Uniwersytetem Trzeciego Wieku z Tarnowskich Gór, z Zespołem Wokalnym In Tempore, Parafialną Kamiliańską Orkiestrą Dętą i Ogniskiem Muzycznym z Pszczyny.

W grudniu 2022 roku odbyła się premiera płyty Czesława Mozila i Grajków Przyszłości pt. „Inwazja Nerdów”, na której Zespół wykonuje dwa utwory. Na platformie YouTube można posłuchać i obejrzeć dwa teledyski z udziałem Śląskich Smyków.

Kopalnia Guido w Zabrze

INFORMACJE DLA REFERENTÓW

Materiały Konferencji zostaną opublikowane w 2024 roku w monografii naukowej w wydawnictwie z listy MEIN w **Naukowej Serii Wydawniczej „Czarny Romantyzm”**.

- Nieprzekraczalny termin nadesłania artykułów: **24 grudnia 2023 r.**
- Prosimy o teksty o objętości od 10 do 25 stron ze streszczeniami angielskim lub polskim, angielskimi i polskimi słowami-kluczami, angielską wersją tytułu pracy i angielską afiliacją autora. Przypisy polskie dolne. Do tekstu należy dołączyć: bibliografię (do 20 pozycji), notę o autorze i jego numer ORCID. Mile widziane ilustracje.

Brama wjazdowa do barokowego Pałacu w Rybnej

Konferencja naukowa:

ROMANTYZM INDUSTRIALNY.

ARTYSTYCZNE PRZEOBRAŻENIA OBRAZU ŚWIŁATA:

1795–1864. CZŁOWIEK – TECHNIKA – NATURA. Program

Uniwersytet w Białymstoku – Uniwersytet Opolski

Copyright by Uniwersytet w Białymstoku, Białystok 2023

Redakcja: **Jarosław Ławski, Małgorzata Burzka-Janik**

Opracowanie graficzne: **Ewa Frymus-Dąbrowska**

Białystok–Opole 2023

Druk: Wydawnictwo PRYMAT, Mariusz Śliwowski